

Gymnázium Nymburk

Komenského 779, 288 40 Nymburk

Plán EVVO

pro školní rok 2009/2010

Zpracovatel
Mgr. Nina Štěrbová, koordinátor EVVO na Gymnáziu Nymburk
září 2009

OBSAH

1	Úvod	3
2	Východiska	3
3	Personální zabezpečení realizace programu EVVO	4
4	Cíle EVVO na škole	5
5	prostředky zabezpečení realizace EVVO ve škole	5
6	Environmentální výchova v práci vyučujících.....	8
7	Environmentální výchova v ŠVP	8
8	Pravidla spolupráce koordinátora EVVO s vedením školy a pedagogickým sborem.....	9
9	Roční realizační plán na školní rok 2009-2010	9

1 ÚVOD

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (dále EVVO) se od devadesátých let minulého století dostává do popředí zájmu českého školství. Svědčí o tom i zapracování průřezového tématu *Environmentální výchova* do Rámcového vzdělávacího programu (dále RVP), a tedy i povinnost škol zařadit problematiku EVVO do výuky. RVP dává školám velkou volnost ve způsobu naplňování tohoto tématu, školy tak získávají možnost uchopit průřezové téma nejrůznějšími způsoby. A zde by měl hrát svou roli i kompetentní školní koordinátor EVVO, který se zapojí do tvorby školního vzdělávacího programu.

Program EVVO stanovuje cíle v oblasti vzdělávání a výchovy i cíle vedoucí k zabezpečení realizace EVVO na škole, nastiňuje místo EVVO v práci vyučujících a životě školy. Dále obsahuje výtah ze školního vzdělávacího programu (ŠVP) jednotlivých předmětů, který se vztahuje k naplňování EVVO; nechybí ani pravidla spolupráce koordinátora EVVO s vedením školy a pedagogickým sborem. Nedílnou součástí práce je roční realizační plán navazující na stanovené cíle.

2 VÝCHODISKA

- Zákon č. 17/1992 Sb. O životním prostředí
- Zákon č. 123/1998 Sb. O právu na informace o životním prostředí
- Státní program EVVO, Akční plán 2004-2006
- Usnesení vlády ČR č. 1048/2000 ke Státnímu programu EVVO
- Metodický pokyn MŠMT čj. 32338/2000-22 k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě ve školách a školských zařízeních
- Strategický dokument Koncepce EVVO Středočeského kraje v letech 2003-2010
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, VÚP Praha, 2004
- Rámcový vzdělávací program gymnaziálního vzdělávání – pilotní verze – červen 2004
- Školní vzdělávací program Gymnázia Nymburk
- Tematické plány všeobecně vzdělávacích předmětů Gymnázia Nymburk

3 PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ REALIZACE PROGRAMU EVVO

Pracovníci, podílející se na plánování, realizaci a vyhodnocení EVVO; jejich kompetence, povinnosti a úkoly:

RNDr. Jiří Kuhn, ředitel školy

- odpovídá za plnění povinností školy v oblasti EVVO stanovených zákony, vyhláškami a dalšími prameny uvedenými ve východiscích programu
- odpovídá za materiální podmínky pro zajištění účinné EVVO
- odpovídá za plnění cílů tímto programem stanovených
- kontroluje a hodnotí práci koordinátora EVVO

Mgr. Nina Štěrbová, koordinátor EVVO, vyučující s aprobací BIO-ZSV

nedelegovatelné povinnosti:

- zpracovává program EVVO a jeho každoroční aktualizace
- vyhodnocuje účinnost programu a kontroluje jeho průběžné plnění a na základě zjištění iniciuje potřebné změny na všech úrovních plnění programu EVVO
- kontroluje a hodnotí práci PPK a TU v oblasti EVVO
- předává dílčí přehled akcí do ročních plánů činnosti školy
- vyjadřuje se k plánu exkurzí školy z pohledu EVVO

další úkoly

- ve spolupráci s vybranými studenty a profesory koordinuje přípravu projektových dnů v rámci EVVO (ekoden...)
- ve spolupráci s vybranými studenty a kolegy připravuje informační materiály o EVVO na škole pro webovské stránky školy a pro tisk
- odpovídá za monitoring nabídky DVPP v oblasti EVVO a navrhuje účast vyučujících na nich řediteli školy

kompetence

- ukládá předsedům PK dílčí úkoly v oblasti EVVO (plány činnosti PK, exkurze...)
- ukládá třídním učitelům dílčí úkoly v oblasti EVVO (výlety, třídnické hodiny, zajištění projektových dnů...)

Třídní učitelé

úkoly a povinnosti

- plní dílčí úkoly programu EVVO dle pokynů koordinátora EVVO a v součinnosti s ním
- podílejí se na školních projektech a dílčích akcích programu EVVO, které organizačně zajišťují na úrovni jednotlivých tříd
- zúčastňují se vzdělávacích akcí DVPP v oblasti EVVO
- vyhodnocují účinnost programu EVVO na úrovni tříd a předávají své poznatky koordinátorovi EVVO na škole

Vedoucí PK

úkoly a povinnosti

- odpovídají za zapracování dílčích témat průřezového tématu RVP pro GV do tématických plánů svých předmětů
- vyhodnocují účinnost programu EVVO na úrovni svého předmětu, své poznatky sdělují koordinátorovi EVVO na škole
- zúčastňují se vzdělávacích akcí DVPP v oblasti EVVO

4 CÍLE EVVO NA ŠKOLE

Smyslem environmentálního vzdělávání je předat studentům co nejvíce námětů, poznatků i příležitostí, aby dokázali posoudit míru přínosu vlastního chování člověku a životnímu prostředí. Prostor je potřeba věnovat i často opomíjeným sociálním a ekonomickým souvislostem lidského konání. Cílem je otevřít nové prostory pro utváření vlastního názoru, k uvažování v širších souvislostech, kdy přemýšlíme nejen jako „uživatelé či spotřebitelé“, ale jako odpovědní občané.

Tři roviny cílů:

1. Studenti zkoumají složky životního prostředí a jejich problémy na různých úrovních, od lokální až po globální, rozvíjejí a propojují své vědomosti o přírodních i lidských systémech, učí se rovněž o možných způsobech a strategiích řešení problémů životního prostředí.
2. Studenti dostávají příležitost, aby si mohli osobně vyzkoušet různé přístupy k životnímu prostředí a reakce na ekologické problémy.
3. Studenti využívají místního prostředí jako zdroje přímých kontaktů jak s přírodním, tak s člověkem vytvořeným prostředím.

Dílčí cíle:

- Student uvažuje o životním prostředí v jeho celistvosti (přírodní i člověkem vytvořené).
- Student chápe globální propojenost současného světa, odvodí příčiny globálních problémů a navrhne způsoby jejich řešení.
- Student si uvědomí závislost lidí na přírodě, že je dobré citlivě vnímat potřeby jiných lidí i dalších živých bytostí.
- Student kriticky posoudí následky vlastních činností na životní prostředí.
- Student rozvíjí své postoje k životnímu prostředí a vědomí hodnot spojených s odpovědností vůči společnosti a životnímu prostředí.
- Student se dokáže rozhodovat a vyjasňovat si pořadí hodnot.
- Student nalezne příčiny, následky a projevy poškozování životního prostředí ve svém okolí, navrhne způsob řešení.
- Student rozvíjí dovednosti potřebné pro odhady a předpovědi možného dalšího vývoje.
- Student formuluje, prezentuje a obhájí vlastní názory, prosazuje návrhy alternativ.
- Student využije kooperativních a komunikačních dovedností pro řešení problémů životního prostředí.
- Student hodnotí různé postoje, názory a chování člověka k přírodě.
- Student si uvědomí, že i chování jediného člověka může ovlivnit stav životního prostředí.
- Student pochopí nezbytnost převzetí odpovědnosti za své chování a potřebu nemyslet jen na svůj okamžitý prospěch a pohodlí.
- Student kriticky hodnotí informace o životním prostředí a využívá různých nástrojů na jejich ochranu.
- Student si procvičí dovednosti potřebné k ekologicky odpovědnému jednání.
- Student se aktivně účastní na prevenci i řešení problémů životního prostředí

5 PROSTŘEDKY ZABEZPEČENÍ REALIZACE EVVO VE ŠKOLE

STRATEGICKÝ SMĚR Č. 1: **Způsoby začlenění EVVO do výuky**

Dlouhodobý cíl:

Problematika EVVO propojuje jednotlivé předměty a vzdělávací oblasti. EVVO je součástí ŠVP jako samostatný volitelný předmět na nižším i vyšším stupni gymnázia, jako průřezové téma propojuje ostatní předměty a do výuky jsou zařazovány dlouhodobější projekty. Škola pravidelně každý rok pořádá „EKO“den.

Indikátory:

- Zpracovaný ŠVP (samostatná část věnovaná EVVO u každého předmětu, volitelné předměty)
- Pořádané akce („EKO“dny – 1x ročně, ekologické kurzy – týdenní v kvartě, vícedenní v biologickém semináři 3.ročníku)
- Projekty (i dlouhodobé) – 5 projektů ročně
- Účast na soutěžích – biologická a ekologická olympiáda, aktuální soutěže dle nabídky

Střednědobý cíl:

- V ŠVP je u jednotlivých předmětů podrobněji zpracována EVVO a je také naplňována..
- V nabídce volitelných předmětů jsou předměty s náplní EVVO.
- Je vypracována charakteristika a náplň samostatného volitelného předmětu pro tercii a kvartu.
- Škola je zapojena do projektu Škola pro udržitelný život.
- Je zpracován seznam návrhů na dlouhodobé projekty napříč předměty.
- Využíváme nabídek center ekologické výchovy.

Prostředky

- Zpracování ŠVP.
- Příprava a realizace projektů studenty povinných i volitelných předmětů.
- Zapojení školního parlamentu do výběru tématu projektu (Škola pro udržitelný život) a způsobu realizace.
- Získání grantu v projektu Škola pro udržitelný život.
- Ekologický kurz pro studenty kvart a semináře ve 3. ročníku.
- Návštěva Polabského ekologického centra v Nymburce.

STRATEGICKÝ SMĚR Č. 2: Vnější vazby

Dlouhodobý cíl:

Škola spolupracuje s různými typy organizací, daří se jí získávat granty a realizovat připravované projekty pro zlepšení životního prostředí v místě bydliště, spolupracuje s veřejností a své úspěchy veřejně publikuje.
Škola informuje veřejnost o své činnosti v oblasti EVVO.

Indikátory:

- Připravované a realizované projekty (5 projektů).
- Propagace EVVO ve škole i na veřejnosti – školní časopis, regionální tisk (informace o proběhlých ekologických kurzech – 2 ročně, o projektech).

Střednědobý cíl:

- Škola alespoň s jednou třídou využije nabídky vzdělávacích programů Polabského ekocentra.
- O připravovaných i proběhlých akcích je veřejnost informována.
- Máme zajištěn ekologický kurz pro kvartu a seminář v 3. ročníku na příští školní rok.

Prostředky

- Zmapování nabídek vzdělávacích programů center ekologické výchovy.
- Využití školního časopisu a regionálního tisku pro propagaci pořádaných akcí, nabídek mimoškolních akcí s tematikou EVVO apod.
- Ekologické okénko ve školním časopise.

STRATEGICKÝ SMĚR Č. 3: Personální oblast

Dlouhodobý cíl:

Všichni učitelé, zaměstnanci školy a školní parlament jsou zapojeni do programu EVVO a pracují na plnění dílčích cílů. Je sestaven funkční realizační tým EVVO. Učitelé se účastní dalšího vzdělávání v oblasti EVVO, aktivně se zapojují do připravovaných akcí, realizují projekty, lépe spolupracují a komunikují s kolegy.

Indikátory:

- Připravované projekty (mezipředmětovost).
- Akce školy – „EKO“dny, adaptační kurzy, ekologické kurzy (příprava, spolupráce, realizace).
- Fungující realizační tým EVVO.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dle nabídky a možností) – 3 kurzy.

Střednědobý cíl:

- Koncepce „EKOdne“ je každoročně připravena a koordinována koordinátorem EVVO a rozpracována předmětovými komisemi.
- Je sestaven realizační tým EVVO.
- Každá předmětová komise má k dispozici nabídku projektů a zajímavých činností z oblasti EVVO jednotlivým předmětovým komisím.
- Projekty EVVO jsou začleněny do výuky nejen v přírodovědných předmětech.

Prostředky

- Příprava ŠVP předmětovými komisemi.
- Sestavení realizačního týmu.
- Další vzdělávání koordinátora EVVO a dalších pedagogů.
- Výběr tématu „EKOdne“, oslovení komisí, příprava podkladů komisemi, koordinace a realizace.
- Zpracování seznamu návrhů na projekty, poskytnutí podkladů pro výuku EVVO koordinátorem ostatním předmětovým komisím.

STRATEGICKÝ SMĚR Č. 4: **Materiální zajištění, technika, zázemí**

Dlouhodobý cíl:

Provoz školy je šetrný k životnímu prostředí. K výuce jsou využívány i venkovní prostory v okolí školy, je vybudována venkovní učebna a koutek živé přírody. V budově školy je zřízena speciální učebna vhodná pro netradiční aktivity, jsou využívány nádoby na tříděný odpad a na chodbě je vyhrazena nástěnka EVVO.

Indikátory:

- Dostatek nádob na tříděný odpad (v každém patře nádoby na papír, plasty).
- Existence školního kompostu.
- Ekologické výrobky (kancelářský papír, detergenty).
- Projekt „Venkovní učebna“.
- Vytvoření koutku živé přírody.
- Vnitřní učebna EVVO – vhodné prostředí pro simulační hry, skupinovou práci (koberec).
- Nástěnka EVVO a její pravidelné obměny.

Střednědobý cíl:

- Škola vhodným způsobem likviduje bioodpad z laboratoře biologie i ostatních učeben a nabídne tuto možnost studentům i zaměstnancům školy.
- Víčka od PET lahví jsou zvláště tříděna a vykupována soukromou firmou (možnost spolupráce se ZŠ Komenského).
- Škola více využívá recyklovaného kancelářského papíru, ekologicky šetrnějších desinfekčních prostředků.
- Je zmapována možnost zbudování venkovní učebny, koutku živé přírody a školního kompostu.
- Na chodbě je vyhrazena samostatná nástěnka EVVO.

Prostředky

- Nástěnka EVVO.
- Zapojení studentů do příprav a plnění těchto cílů (zjišťování nabídky trhu – kancelářský papír, šetrné čisticí prostředky, výkup víček..).
- Možnost využití střednědobého cíle jako tématu projektu Škola pro udržitelný život.
- Venkovní učebna.
- Koutek živé přírody.
- Školní kompost.

6 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA V PRÁCI VYUČUJÍCÍCH

Environmentální výchova jako jedno z průřezových témat RVP vede studenty k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, přispívá k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Propojování vědomostí a dovedností v oblasti EVVO získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech umožňuje studentům vytváření integrovaného pohledu na svět, ve kterém žijí.

Průřezové téma je realizováno a rozpracováno v ŠVP v charakteristice každého předmětu, nejen přírodovědných směrů. Problematika EVVO je součástí tématických plánů nižšího i vyššího gymnázia (vyjma prim a sekund – ŠVP) a u jednotlivých předmětů a ročníků je ji možné dohledat v konkrétních tématických plánech. Vyučující podle plánu připraveného jednotlivými předmětovými komisemi a podle ročního plánu EVVO zapojují vhodná témata z oblasti EVVO do výuky.

Na škole působí koordinátor EVVO, který zpracovává a koordinuje dlouhodobý i roční plán začlenění environmentální výchovy do výuky a poskytuje učitelům vhodné náměty a materiály použitelné v jejich výuce.

Gymnázium Nymburk je členem sítě škol „MRKEV“ zabývající se ekologickou výchovou, jehož cílem je zvýšení ekogramotnosti na školách, zařazování environmentální výchovy do výuky (projekty, exkurze..) i do celkového života školy (třídění odpadu..), obohacování školní knihovny o nové a aktuální studijní i výukové materiály v oblasti EVVO a jejich využívání v jednotlivých předmětech.

Tradicí školního roku se stal ekoden, drobné projekty i spolupráce s ekocentry (jedno i vícedenní ekologické výukové programy, projekty).

7 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA V ŠVP

- CJL** V oblasti postojů a hodnot přispívá předmět Český jazyk a literatura k vnímání života jako nejvyšší hodnoty. Vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví. V oblasti vědomostí, dovedností a schopností ukazuje v umělecké literatuře modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje. Při porozumění odbornému textu učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů.
- ANJ** Zvířata v ohrožení, počasí, globální oteplování, znečištění vody a vzduchu, deštné pralesy.
- NEJ, FRJ** Srovnání vztahu k ekologii u nás a v Evropě- třídění odpadu
- MAT** Úlohy vztahující se svým obsahem k environmentální výchově jsou řešeny v rámci tématických celků procenta a rovnice a nerovnice.
- IVT** Žáci zjišťují aktuální informace o stavu životního prostředí v blízkém okolí i ve světě, hledají způsoby řešení ekologických problémů.
- DEJ** Ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.
- OBV** Vztah člověka a prostředí, konzumní životní styl, nevládní organizace, ekologický program politických stran, ochrana životního prostředí.
- FYZ** Ochrana životního prostředí a vliv lidské činnosti, jaderná energetika, ekologické zdroje energie, zvuk, tepelné záření, tepelné spotřebiče
- CHE** Zabývá se zejména v tématech voda a vzduch, ozónová vrstva, skleníkový efekt, průmyslová hnojiva, paliva, plasty a syntetická vlákna, chemické výroby, pesticidy, detergenty, potraviny.
- BIO** V prvních 2 letech se studenti seznamují systematicky s organismy, zároveň poznávají pro ně typické ekosystémy a vztahy v nich. V tercií jsou hlavním tématem savci a člověk, studenti poznávají souvislosti mezi fylogenezí člověka a životním prostředím a dalšími organismy. V kvartě na cyklus geologie navazují ekologická témata: Vztahy mezi organismy a prostředím; abiotické podmínky života jako sluneční záření, ovzduší voda, minerální látky; řeší se problémy ubývající ozonoféry, skleníkový efekt, vliv imisí na organismy, znečištění povrchových, podzemních a slaných vod, vodní a půdní eroze; biotické podmínky života jako vztahy mezi populacemi, společenstva; funkce ekosystémů přírodních i umělých; rozmanitost biosféry a její jednota; příroda naší republiky – chráněná území.
- ZEM** Živelné pohromy, ekosystémy, ochrana životního prostředí a vliv lidské činnosti, podmínky života.

EVH	Propojení přírody a hudby v nejznámějších dílech české a světové hudby, např: A. Vivaldi – Čtvero ročních dob, B. Smetana – Vltava atd. Hudba kolem nás – hluk x zvuk, zvuky lesa, inspirace přírodou v dílech (zpěv ptáků, pramen vody...)
EVV	Téma Vztah člověka k prostředí – společné vnímání a hodnocení estetických kvalit prostředí (krajina, město, dům, byt), vyhledávání možností zlepšení osobního životního stylu (seznámení s plně recyklovatelnými výrobky a designem takto zaměřeným). Arteterapie – vnímání a prožívání prvků přírody, analýza a výtvarná stylizace (př. kresba a poezie, dopis stromu, botanická kresba, otisky přírodnin).
TEV	Odpovědnost ve vztahu k přírodě, utváření správného životního stylu, ochrana přírody při masových sportovních akcích, vliv prostředí na zdraví člověka.

8 PRAVIDLA SPOLUPRÁCE KOORDINÁTORA EVVO S VEDENÍM ŠKOLY A PEDAGOGICKÝM SBOREM

Koordinátor EVVO ve spolupráci s předsedy předmětových komisí (zejm. biologie, základů společenských věd a zeměpisu), příp. s realizačním týmem EVVO, sestavuje dlouhodobý plán environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty na škole a z něj vycházející roční plán EVVO v oblasti vzdělávání a výchovy i materiálního zabezpečení. Tyto plány také vyhodnocuje a aktualizuje.

Přípravu většího projektu, projektového dne apod. koordinátor konzultuje s ředitelem školy, rozpracuje podrobný plán činností, které zkonzultuje s kolegy vybraných předmětových komisí. Ostatní kolegy seznámí s plánem na nejbližší pedagogické radě, případně na speciálně za tímto účelem svolané poradě, písemně zpracovaný plán vyvěsí ve sborovně. O případném financování projektu se koordinátor domluví s ředitelem. Časové rozvržení a personální zajištění konzultuje se zástupci ředitele.

Hodnocení a zpětnou vazbu připravovaných plánů a projektů hodnotí koordinátor spolu s kolegy, kteří se účastnili příprav a realizace. Zprávu o průběhu a výsledcích sdělí koordinátor řediteli školy.

9 ROČNÍ REALIZAČNÍ PLÁN NA ŠKOLNÍ ROK 2009-2010

Roční realizační plán obsahuje tabulku s tématy, kterou sestavil koordinátor EVVO v návaznosti na cíle školy v oblasti EVVO. Učitelé na začátku školního roku vybírají vhodná témata aktivit pro začlenění do svých tématických plánů.

Druhou částí je akční plán týkající se vzdělávání a výchovy studentů. Dle zpracovaných materiálů od členů jednotlivých předmětových komisí je sestavena tabulka rozdělující témata EVVO do deseti měsíců školního roku.

TÉMA	1. Globální propojenost a globální problémy	2. Životní prostředí přírodní a člověkem vytvořené	3. Odpovědnost chování člověka
CÍLE	Student chápe globální propojenost současného světa, odvodí příčiny globálních problémů a navrhne způsoby jejich řešení. Uvědomí si propojenost ekologických problémů, dopad lidské činnosti na životní prostředí dnes i v nedaleké budoucnosti.	Student uvažuje o životním prostředí v jeho celistvosti, porovná životní prostředí přírodní i člověkem vytvořené.	Student si uvědomí, že i chování jediného člověka může ovlivnit stav životního prostředí, že i on sám může přispět k ochraně životního prostředí, a to mnohdy pouze změnou návyků a hodnot, a také vůlí odolat „nástrahám“ moderního světa a vlivu reklam.
TÉMA 1	1.1. Celosvětová propojenost	2.1. Prostor pro život	3.1. Co můžu udělat já?
CÍLE	Student na vlastních příkladech poukáže na globální propojenost světa na úrovni kontinentů či země, v rámci jedné země (ČR) i na úrovni osobní.	Student porovná rozmanitost životního prostředí pro různé organismy, porovná vlastní potřeby s potřebami organismů.	Student nalezne cesty, jak se sám může zapojit do šetrného a uvědomělého způsobu života.
PODTÉMATA	Propojenost kontinentů a zemí	Rozmanitost prostředí	Ekovýrobky a ekoznačky
	Propojenost v rámci ČR	Potřeby pro život	Šetrný způsob života a životní styl
	Propojenost osob	Biodiverzita	Odpady
			Doprava
			Energie a průmysl
INDIKÁTORY NAPLNĚNÍ	prezentace plakátu	záznam mapování druhů (např. tabulka)	prezentace projektů; zpracované výsledky mapování, z nich odvozené výsledky a návrhy zlepšení;
ZPŮSOB REALIZACE	hry a cvičení (např. Pike, Selby: Síť závislostí, Hledání závislostí v blízkém okolí, Globální spojení ČR); projekt a tvorba plakátu, diskuzní metody, kritické myšlení; referáty	hry a cvičení (Selby, Pike: Spojování obrázků prostředí; Potřebujeme a chceme); mapování biodiverzity	projekty, hry; mapování kontejnerů, dopravy, sortimentu obchodů apod.
TÉMA 2	1.2. Globalizace	2.2. Naše i světové ekosystémy	3.2. Ekologická stopa
CÍLE	Student vysvětlí pojem globalizace, porovná výhody a rizika, která přináší. Uvede příklady z vlastní zkušenosti.	Student nalezne odlišnosti jednotlivých ekosystémů, posoudí je z různých hledisek. Porovná ekologické zemědělství s konvenčním a obhájí 3 argumenty své preference.	Studenti se seznámí s principy trvale udržitelného života, vypočítají si svoji ekologickou stopu a pokusí se zjistit, co vše ji ovlivňuje.
PODTÉMATA	Konzumní společnost	Geografie a světové ekosystémy	Výpočet ekologické stopy
	Globalizace na vahách (klady a zápory)	Les, pole, vodní zdroje, lidská sídla	Geografické odlišnosti
	Média a reklama	Ekologické zemědělství a biopotraviny	Vliv na ekologickou stopu
	Svátky a slavnosti ve světě		Trvale udržitelný rozvoj

INDIKÁTORY NAPLNĚNÍ	úvaha, zpracovaný průzkum	výstava a prezentace ekosystémů; průběh exkurze a správně vyplněné pracovní listy, prezentace; zpracovaný a obhájený průzkum	všichni studenti mají spočítanou ekologickou stopu; správně vyplněné pracovní listy
ZPŮSOB REALIZACE	hry a cvičení (Selby, Pike: Historie médií), průzkum médií	tvorba plakátů ekosystémů; exkurze (botanická a zoologická zahrada, výlov rybníka, písečný přesyp apod.); projekt (součástí průzkum trhu s biopotravinami); EKODen	projekt Ekologická stopa, výpočet ekologické stopy, diskuzní techniky, pracovní listy
TÉMA 3	1.3. Globální problémy	2.3. Ochrana přírody v ČR	3.3. Zdraví a posedlost čistotou
CÍLE	Student posoudí závažnost globálních problémů, dokáže jejich vzájemnou propojenost. U vybraného problému nalezne příčiny, důsledky a navrhne možnosti řešení.	Student nalezne důvody nutnosti ochrany přírody, uvede příklady ohrožených organismů a chráněných území. Nalezne příklady chráněných území v okolí bydliště.	Pomocí článků, diskuze a vlastních výzkumů student prozkoumá problematiku chemikálií v domácnosti i ve škole z pohledu životního prostředí i vlivu na zdraví.
PODTÉMATA	Ekologické problémy	Chráněná území ČR	Co máme v koupelně
	Demografie a populační problém	Ohrožené druhy rostlin a živočichů v ČR	Hygiena dnes a v minulosti
	Chudoba	Ochrana vod, ovzduší, půdy	Voda a její znečištění chemikáliemi
	Zdroje		Ekologicky šetrné výrobky
			Ekologická koupna
INDIKÁTORY NAPLNĚNÍ	prezentace projektu či výsledků simulačních her; vytvořená myšlenková mapa; zpracovaná anketa; adopce na dálku (1 dítě)	vyplněná mapka (NP, CHKO..), průběh exkurzí; prezentace projektu; výstava fotografií	prezentace projektu; zpracované výsledky průzkumů, z nich vyvozené závěry a úspěšná řešení; výstava výtvarných prací, zpracovaný rozhovor
ZPŮSOB REALIZACE	projekt a prezentace, simulační hry (např. BEO, Zdroje, Africká vesnice), myšlenková mapa; anketa	exkurze (stanice pro handicapované živočichy, ZOO; čistička odpadních vod apod.), výlety (NP, CHKO, chráněná území), beseda s ochranářem, projekt (práce s mapkou, prezentace); fotosoutěž	projekt Posedlost čistotou; průzkum domácností a trhu; rozhovor; výtvarné činnosti; cesty vody; EKODen; soutěž

TÉMA 4	1.4. Budoucnost	2.4. Příroda v obci a jejím okolí	
CÍLE	Student si uvědomí, jak obtížné je předvídat budoucí vývoj životního prostředí.	S pomocí příkladů z vlastního okolí student porovná životní prostředí přirozené a umělé. Nalezne důvody přeměny krajiny člověkem, odvodí klady i rizika. Vytipuje problém v místě bydliště, nalezne příčiny, důsledky a navrhne možnosti řešení.	
PODTÉMATA	Předpovědi	Kulturní krajina	
	Budoucnost Země	Životní prostředí obce	
INDIKÁTORY NAPLNĚNÍ	vytvořená linka budoucnosti; pomocí 3 argumentů obhájená představa o budoucnosti Země	zpracované a prezentované výsledky mapování; vyřešení místního problému, nástěnka (výsledek mapování přeměny krajiny)	
ZPŮSOB REALIZACE	hry a cvičení (např. Selby, Pike: Hrozné předpovědi; Linky budoucnosti; Kreslení budoucnosti); četba s porozuměním a diskuzní techniky (Al Gore, Klaus), videoprogram; konference	počítání druhů rostlin (park, louka), projekt (místní problém), historické mapování přeměny krajiny (fotografie apod.)	
TÉMA 5		2.5. Pokojové rostliny	
CÍLE		Student si uvědomí, že kousek živé přírody může nalézt i ve vnitřních prostorech. Zná nároky pěstovaných rostlin a umí o ně pečovat.	
PODTÉMATA		Pokojové rostliny ve škole	
INDIKÁTORY NAPLNĚNÍ		cedulky ve všech květináčích; přesazení všech pokojových rostlin ve škole; rozpis a dodržování "služeb"	
ZPŮSOB REALIZACE		projekt Zelená škola (počítání, určování rostlin, výroba cedulek); přesazování rostlin a péče o ně	

AKČNÍ PLÁN K CÍLŮM ENVIRONMENTÁLNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY ŽÁKŮ / STUDENTŮ

období	aktivita	prostředky	odkaz na cíl	předmět	ročník	odpovědná osoba
září	ŠNS Chotuc	exkurze školní naučná stezka	3.1.	ZeS	4. ročník	Jeníková
	Ekologická olympiáda	celostátní soutěž	-	BIO	VG	Hrstka
	Celosvětová propojenost	hry a cvičení	1.1.	GLV	primy, sekundy	Štěrbová
	Ekologická stopa	Výpočty, diskuzní techniky	3.2.	TUZ	tercie B	Štěrbová
říjen	Ekologické globální problémy	hry a cvičení	1.3.	GLV	prima, sekunda B	Štěrbová
		hry a cvičení		TUZ	tercie B	Štěrbová
	Exkurze ZOO Chleby, stanice pro hendikepované živočichy v Pátku	exkurze, výtvarné techniky, pracovní karty	2.3., 2.4.	BIO, EVV, ANJ	tercie	Jeníková, Sedlatá
	Savci – biomy, etologie, ochrana	projekt	2.2.,2.3.	BIO, BiP	tercie	Jeníková
	Komu chutná prales	dílna (Svět v nákupním košíku)	2.2.	TUZ	tercie B	Štěrbová
listopad	Výlov rybníka – projektový den	exkurze, prac. listy, projekt o rybách	2.3.	BIO	primy	Petříková
	EKOden	projekt pro NG	3.1.	všechny	NG, kvinty	Štěrbová
	Ochrana přírody v ČR	projekt	2.3.	ZeS	3. ročníky	Lipták
prosinec	Umweltschutz	Vyučovací hodiny, diskuze, hry	2.3.	NJ	4.ročníky	Elišová
	Mezinárodní smlouvy s globálním dopadem	rozbor protokolů, diskuze	1.1.	MVS	4. ročníky	Nedbal
	Šaty dělají člověka...A kdo dělá šaty?	dílna (Svět v nákupním košíku)	1.2.	GLV	prima, sekunda B	Štěrbová
	Biosféra Země	projekt, diskuze	2.	ZEM	primy	Lipták, Černá
	Spotřeba vody v domácnosti	projekt	3.1.,3.3.	MAT	primy	Černá, Petříková
březen	Posedlost čistotou	projekt	3.2.	GLV	primy, sekundy	Štěrbová
	Výhody a nevýhody různých typů elektráren, Ochrana před zářením	beseda, diskuzní techniky	1.3.	FYZ	kvarta A	Stojarová
duben	Coca-colonizace	dílna (Svět v nákupním košíku)	1.1.,1.2.	SoS	3. ročníky	Štěrbová
	Ekokurz - Pálava	projekty, exkurze, hry..	3.2.	BIO, ZSV	kvarta B	Štěrbová
	Výchova k multikulturalitě	Projektové vyučování	1.2.	OBV	primy	Martincová

květen	Africká vesnice (chudoba)	simulační hra	1.3.	SoS	3. ročník, septimy	Štěrbová
	Den bez aut	diskuzní techniky	3.1.	FRJ	4. ročníky	Trtíková
	Botanická zahrada	exkurze, pracovní listy	2.2.	BIO	kvinty, 1. ročníky	Jeníková
	Naučné stezky na okrese - Chotuc	cykloexkurze	2.3	ZEM	kvarty	Lipták
	Krytosemenné rostliny – projektový den	exkurze, prac. listy, plakáty	2.2	BIO	primy	Petříková
	Sledování průtoku vody v řece	projekt	2.4.	MAT	primy	Černá, Petříková
červen	Ekologický kurz – Pálava	projekty, exkurze, hry..	3.2.	BiS	3. ročníky, septimy	Hrstka
	Čistírna odpadních vod	exkurze	3.1.	CHE	tercie	Kutnarová
	Příroda Nymburska	vycházka - Písty	2.4.	BIO	sekundy	Jeníková
	ZOO Liberec / Praha	exkurze, prac. listy	2.2.	BIO	2. ročníky, sexty	Weissová

průběžně	EVVO v literatuře	četba (líčení krajiny a žákových pocitů), slohová práce (konstruktivní kritika, úvaha, výklad, odborný výklad, odborný popis)	1.3., 2.1.- 2.4., 3.1.	CJL	NG, VG	Suchánková
	Trvale udržitelný život	projekty, simulační hry, diskuzní techniky, samostatné i skupinové práce	1.-3.	TUZ	tercie B	Štěrbová
	Environmental problems	přednáška, prezentace, diskuze	1.3.	ANJ	4. ročníky	Miškovská

Vysvětlivky zkratk užitých v tabulce:

	povinné předměty		volitelné předměty NG		volitelné předměty VG
BIO, BiP	biologie, praktikum z biologie	VLS	Vlastivědný seminář	BiS	biologický seminář
OBV	občanská výchova	GLV	globální výchova	ZeS	zeměpisný seminář
CHE	chemie	TUZ	Trvale udržitelný život	PoS	politologický seminář
ZEM	zeměpis			SVS	společensko-vědní seminář
ZSV	základy společenských věd			SoS	sociologický seminář
CJL	český jazyk a literatura	ANJ	jazyky	KNS	seminář- konverzace NJ
FYZ	fyzika	NEJ, FRJ	německý, francouzský jazyk	MVS	Mezinárodní vztahy - seminář
EVV	estetická výchova výtvarná				
MAT	matematika				

